מח א מיי׳ פ״ח מהל׳

גירושין הלכה א סמג עשין נ טור ש"ע

ו סעיף ד:

ביאה הי"ע] סמג שס טוש"ע אה"ע סימן מו

בעיף ח וסימן ו סעיף ג:

יט טוש"ע אה"ע סימן ו

סעיף ג: ה [מיי' פ"ג מהל' מעשר ה"ד ופ"ד שם ה"ח שו"ע

יו"ד סי׳ שלא סעיף פג]: ם מניי פ"ג מהלי מעשר הלכה ג ופ"ד

הלכה ז סמג עשין קלה טוש"ע י"ד סימן שלא

:סעיף פג

עשין נ טור ש"ע אה"ע

:סימן קמט סע"א

תורה אור השלם

ואמרת לפני

ז. וְאָבּוּן וְּגְּ לְבְּנֵּרְ זְּגְּ אֱלֹהֶירְ בָּצִרְתִּי הַקֹּדֶשׁ מִן הַבָּיִת וְגָם נְתַתִּיוֹ לַלְּוִי וְלָגֵרְ לַיָּתוֹם וְלְאַלְמְנָה

בְּכֶל מִצְוְתְרְּ אֲשֶׁר צִוּיתְנִי לא עָבַרְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךְ וְלֹא שָׁכַחְתִּי:

דברים כו יג בי תְבַּלְה לְעַשׁר אָת בְּל מִעְשׁה תְּבִּאְתָּרְ בְּשָׁה הָשְׁלִישָׁה שְׁנָה הָמָעָשׁר וְנָתְהָה לְלַוי לְגַר לְיָתוֹם וְלְאַלְמְנָה וְאַבְּלוֹ בִשְׁעֲרִיךְ וְשְׁבָעוּ: וְאַבְלוֹ בִשְׁעֲרִיךְ וְשְׁבָעוּ:

מוסף רש"י

כל קלא דבתר גישואין. כל קול שינא על האשה משנישאת ולא ינא עליה

קול קודם נשוחין, לא

קור קורם נשוחן, לא חיישיגן ליה. כגון אם נישאת לכהן וילא עליה קול

שהיתה זונה או גרושה לא

מפקינן לה מיניה אלא בעדות ברורה וזו נשואה

ו**עומלת היא** (לקמן פח וכעי״ז יבמות צב.) א**ו**

וכעי"ז יבמות צב.) או: ניסת היום ואח"כ ילא קול

שהיום היא נמקדשה לאחר קודם נישואין, לא חיישינן ליה לאוסרה על בעלה ולא

להצריכה גט מבעל החול.

נמלאת אוסרה על זה דמחזקת לקלא ונמלא זה

בועל אשת איש וקיימא לן כשם שאסורה לבעל כך

. א**מורה לבוטל** ולקחו פחי) שבויה. כת כהן, אוכלת בתרומה. ולה מחזקינן לה

בחזהה בעולה להחול לה

המחללה נניחתו (כתובות לו:). מפני שמיעך לה.

כלומר איו נוהגיו בהו

הפקר לאונסן בבעילה אלא

לשחק עמהן. רבנן פליגי אדרבי דוסא ואמרו יש

בג ז מייי

פ"י מהלכום

אשתו ונמלך ב"ש אומרים פסלה מן הכהונה

וב"ה אומרים אע"פ שנתנו לה על תנאי ולא

נעשה התנאי לא פסלה מן הכהונה: גמ' שלח

ליה רב יוסף בריה דרב מנשה מדויל לשמואל

ילמדנו רבינו יצא עליו קול איש פלוני כהן

כתב גם לאשתו ויושבת תחתיו ומשמשתו

מהו שלח ליה תצא והדבר צריך בדיקה מאי

היא אילימא דאי מבטלינן קלא או לא

מבמלינן שוהא נהרדעא אתריה דשמואל

היא יובנהרדעא לא מבמלי קלא אלא דאי

קרו לנתינה כתיבה וכי קרו לנתינה כתיבה

לכתיבה גופה מי לא קרו לה כתיבה יאין

דאי מיגליא מילתא דקרו לנתינה כתיבה

דלמא נתן קאמרי תצא יוהא"ר אשי יכל קלא

דבתר נישואין לא חיישינן ליה מאי תצא נמי

תצא ימשני א"כ אתה מוציא לעז על בניו של

ראשון כיון דמשני הוא דמפקינן לה ומראשון לא

מפקינן לה אתי למימר סמוך למיתה גרשה

אמר רבב"ח א"ר יוחגן משום רבי יהודה בר

אילעי בא וראה שלא כדורות הראשונים

דורות האחרונים דורות הראשוני' ב"ש דורות

האחרונים רבי דומא יידתניא יישבוייה אוכלת

בתרומה דברי ר' דוסא א"ר דוסא וכי מה עשה

לה ערבי זה מפני שמיעך לה בין דדיה פסלה

מן הכהונה יואמר רבב"ח א"ר יוחנן משום ר'

יהודה בר אילעי בא וראה שלא כדורות

הראשונים דורות האחרונים דורות הראשונים

מכניסין פירותיהן דרך מרקסמון כדי לחייבן

במעשר דורות האחרונים מכניםין פירותיהן

דרך גגות ודרך קרפיפות יכדי לפוטרן מן המעשר

"דאמר רבי ינאי אין המבל מתחייב במעשר

עד שיראה פני הבית שנאמר יבערתי

הקדש מן הבית ורבי יוחגן אמר יאפילו חצר

קובעת שנאמר יואכלו בשעריך ושבעו: מתני' ייהמגרש את אשתו ולנה עמו

בפונדקי ב"ש אומרים אינה צריכה הימנו גם

שני ובה"א יצריכה הימנו גם שני אימתי

בזמן שנתגרשה מן הנשואין ומודים בנתגרשה

מן האירוסין שאינה צריכה הימנו גם שני מפני

שאין לבו גם בה: גַבו׳ שאמר רבה בר בר

חנה א"ר יוחנן מחלוקת בשראוה שנבעלה

שלא כל הימנו לאבד זכותו של שני. ואם תאמר לרב אדא בר אהבה דמוקי לה בשניסת מה שפירש בקונטרס משום חששא דקנוניא מה קנוניא שייך דכיון דנישאת לשני לא מצי להחזירה דתצא מזה ומזה וי"ל דפעמים דאין הבעל שם על לבו שאסור להחזירה ועושה קנוניא:

אפילו ע"י עדים והא דאמרינן בחוקת הבתים (ב"ב דף לב.) ובפ' שני דכתובות (דף כו: ושם) גבי מעלין לכהונה על פי עד אחד דמבטלין קלא התם משום דנפסל מתרומה לעולם אבל משום דנאסרה לבעלה משום גרושה אין לבטלו א"כ שאני התם דלתרומה דרבנן אין לחוש אי מבטלי קלא: דורות אחרונים ר' דוםא. אע"ג דבאלו נערות (כתובות גופיה בא וראה שלא כדורות כו׳ גם דבר אחד ממש קאמר שלא היה מיקל כמו ר' דוסה ובכמה מקומות המרינן המרו דבר אחד אע"פ שאינן שוין:

בזימה כדאמריגן בפ"ב דקדושין (דף

אבל מה"ת צריך שיראה פני הבית אבל אין לתרץ דהא דחלר קובעת היינו דבעינן שיבא דרך חלר לבית אבל חלר לבד אינה קובעת אפי׳ מדרבנן דההוא דהיה אוכל באשכול משמע דחלר קובעת בלא בית וכן בכמה משניו' ועוד הקשה ה״ר אלחנן דההוא בסוף פ׳ יולא דופן (נדה דף מו:) מסיים בה הכי ר' יהודה אומר שתי חלרות זו לפני׳ מזו הפנימי׳ חייבת והחילונה פטורה ואי לריך להביא לבית פשיטא דלעולם לא יתחייב עד שיכנים דרך פנימית כי דרך חיצונה לבדה לא יוכל לבא: בית

רב"ש

שוכנת, כיל המנוט שהתמון בשפית יושחל של מוכנת ומן עדית (שם). אין הטבל, אפילו תירמו ככל כיל שהי חבש היים עדית (שם). דרך טרקממון, דרך שביל החלל היבים (ברבות לה). אין הטבל, אפילו תירמו ככל כל של היב הבית. פתח כנוסה ויניאה (שם) שיכנס דרך הפתח שהוא פני הבית. פתח כנוסה ויניאה (שם) שיכנס דרך הפתח שהוא פני הבית ולא דרך גגות וקרפיפות (בים פת). שנאמר ואבלו בשעריך. ונתח ללו וג' משעה שיכנס דרך הפתח שהוא פני הכית ולא דרך גגות וקרפיפות (בים פת). שנאמר ואבלו בשעריך. ונתח ללו וג' משעה

זכות הראויה. משינאתה מלפני העדים בחזקת מגורשת זכתה לינשא לשני: איש פלוני כהן. מעשה בא לפניו שכתב כהן לגרש את אשתו ויצא קול בעיר על כך שכתב לה גט: מהו. מי מפקינן לה מיניה משום קלא שלא יאמרו גירשה והחזירה ונמלא כהן מחזיר גרושתו: סלא.

מפני הקול אבל הדבר נריך בדיקה קודם שנוליאנה ממנו: דאי מבטלינן קלא. אם נוכל לשתק בני העיר ולהוליאה מן הקול הזה לא תלא מבעלה: ובנהרדעה לה מבטלי קלה. לה היו נוהגין דייני העיר לשתקם מפני החשד שלא יוליאו קול שמחזיקים ידי עוברי עבירה דהכי אמרינן בהמגרשי בסורא מבטלי קלא בנהרדעא לא מבטלי קלא: דאי קרו לנסינה כסיבה. אם רגילין בעיר לקרות לנתינה כתיבה הוי קול שהרי אומרי׳ שכתב לה והאי כתב נתן הוא דהא קרו לנתינה כתיבה. ואי לא קרו לנתינה כתיבה אין זה קול ולא יחשדוהו במחזיר גרושתו שהרי לא יצא קול שנתן אלא שכתב ופרכינן נהי נמי דקרו לנתינה כתיבה אמאי מפקינן לה בהכי וכי לכתיבה גופה מי לא קרו לה כתיבה ומאן לימא לן דהאי כתב דקא אמרי נתן הוא דלמא כתיבה בעלמא הוא: ומשנינן אי מיגליא מילסת. שרגילין בני העיר לקרות לנתינה כתיבה אע"ג דלכתיבה לחודא נמי קרו כתיבה מחמרינן למיחש לקלא ואמרינן כתב ונתן קאמרי ותלא מפני חשד הקול: כל קלא דבתר נשואין כו'. אע"פ ששנינו בהמגרשים דחיישינן לקלם דתנן יצא שמה בעיר מקודשת לפלוני מקודשת ואסורה לינשא לאחר עד שיתן לה אותו פלוני גט ה״מ כשיצא הקול קודם שתנשא לאחר אבל יצא לאחר נשוחין לה חיישי׳ ליה וזו נשוחה ועומדת לכהן זה הרי ימים ושנים ומפני שיצא עליה קול גירושין נוליאנה מתחתיו הא קלא דבתר נשואין הוא: מאי סלא נמי מצח משני. אם מת כהן זה ונשאה כהן אחר תנא שהרי ינא עליה קול גרושה זה כמה שנים. ופרכינן והרי אתה מוליא לעז על בניו של ראשון לומר חללים הם שהרי הוליאוה מן השני שבדקו אחר הדברים ונמלאו אמת: אתי למימר סמוך למיסה גרשה. הראשון לפיכך חכמים מוליאים אותה מן השני ולא אתי לאחזוקי קלא קמא בהכי הואיל ומרחשון לח חפקוה וחין לעו: ב"ש. שהיו מחמירים בקדושת יוחסין שאוסרין אותה לכהונה מפני כתיבת הגט: שמיעך לה. ששחק עמה לא חיישינן שמא בא עליה: דרך טרקסמון. דרך הכבושה מחוץ ליכנס לפנים. ודומה לי שהוא לשון יוני כמו טרקסין (יומא דף נא:):

כדי לחייבו במעשר. דקיימה לן הין הטבל מחחייב במעשר עד שיראה פני הבית. ודעייל ליה דרך שער לאפוקי דרך חלרות ודרך גגות דלא ויליף מואכלו בשעריךים בב"מ בהשוכר (פת.): בותבר' לריכה גע שני. מפ׳ בגמ׳: לבו גם כה. פריוו״ן בלע״ו: גבו׳ בשרחוה שנבעלה. ב"ש סברי אדם עושה בעילתו בעילת זנות וכל כמה דלא אמר הריני בועל לשם קדושין לא אמרינן לשם קדושין בעל:

הטפטה היה שחדרה מאי צריך בדיקה דאי מיגליא מילתא דקרי אינשי מתא לנתינה כתיבה דלמא כתב ונתן קאמרי תצא והדבר צריך בדיקה מאי צריך בדיקה דאי מיגליא חיישינן לית. פי 'האנ"ג דאמרינן בפירקין דלקמן (פח:) דחיישי לקלא ה"מ קלא דקמי נישואין כדתנן (שם) יצא שמה בעיר מקודשת הרי זו מקודשת ואסורה לינשא עד שיתן לה אותו פלוני גט אבל לאחר נשואין לא חיישינן וזו נשואה ועומדת היא והיכי אמר תצא ומהדר מאי תצא דאמר שמואל אחו שלוני גט אבל אחו ונאדץ לא והישיק זו נשאד הכן אחר יצא דעמות ולא ליה קול גרושה זה כמה וצא והיבי אם ווצא מהו וצא שהי יצא ליה קול גרושה זה כמה שנים ופרכינן והרי אתה מוציא שלו מערץ (שם). לעד עם בפונדקי. לפילו ללחל ולו (קדושים וה.). מחלוקת. צ"ש וצ"ה כמגרש לח חשמו ולנה עמו משני משים שהיה ידי אינה ברברים ונמצאו אמת ומהדר בפונדקי, דמלכל לה כ"ה גט שני, בשראוה שנבעלה. חבל לח לחישין (עניל ענ:). כיון דמפקת לה משני ולא מפקת לה משני או למימר סמוך למיתה גירשה הראשון ולפיכך הוציאוה מן השני ולא אחינה ומציאוה מן הנשואין ומודים בתגרשה מן המשרים במגרשה מן הנשואין ומודים בתגרשה מן האירוסין שאינה את אשתו ולנה עמו בפונדקי בש"א אינה צריכה ממנו גט שני אימתי בזמן שנתגרשה מן הנשואין ומודים בתגרשה מן המשרים במקר לה עלי אלא קרוב" הראויין להעיד במקום אחר: איזהו גט קרח צריכה ממנו גט שני שני מפני שאין לבו גס בה: כנסה בגט קרח תצא מזה ומזה וכל הדרכים האלו בה: גט קרח הכל משלימים עליו ברי בן ננס ר׳ עקיבא אומר אין משלימים עליו אלא קרוב" הראויין להעיד במקום אחר: איזהו גט קרח

 לקמן פט:], ב) שס,
ג' לקמן פח:
ג' לקמן פח:
[פט:], ד) [רישה דמילתה איתא במשנה עדיות פ"ג מ"ו אבל הך דאמר ר' דוסא וכי מה עשה לה ליתא שם ולכר שפיר גרסי' דתניאו. ה) כתובות לו: [עדיות פ"ג מ"ו], ו) ברכות לה:, ז) ג"ז שם וכ"מ פו:, ה) קדושין סה. עדיות פ"ד מ"ו [תוספתה דעדיות פ"ב ע"ש [מוספתות לפריות פי פיים ע"ש], נו) לעיל עג:, י) [לקמן פט.], יא) לקמן פח:, יב) [דברים כו], יג) שייך לעיל פ:, יד) [ער' טרכסמון],

לעזי רש"י

פריוו"ץ [פריבי"ץ]. מגיר, מורגל.

מוסף תוספות

א. דרבי יהודה נמי אמר דשבויה שנשבית הרי היא בקדושתה. רנינו קרשקש. בקרושונוה. לכינו קלטקט. ב. דר' יהודה סתמא מאי ניהו ר' יהודה בר אלעאי. חידושי הר"ן, וכעי"ו גרצינו קרשקש. ג. מדרבנן. רש"י ברכות לה ע"ב. T. משמע אבל הוא עצמו אסור. תוס׳ אבי הוא עצמו אטוד. מוק פסחים עס. ה. [ד]כל אכילת בהמה לא גזרו עליה משום אכילת קבע. רש"י פסחים שם. 1. אבל להתחיל לכו"ע אסור ומשמע שבחצר אסור אע"פ שלא נכנס לבית. תוס' ב"מ פח. ד"ה עד. מדנקט ונכנס לחצר. תוס' ב"מ שס, ועיין עוד נפירוש ר"ש לפ"ג דמעשרות משנה ה מש"כ בזה עוד, וכן על

פסקי רי"ד

לאלתר ואם נשאת זהו לאחר זמן תנן לא כל הימנו מן הראשון לאבד זכותו של שני בשלמא לרב אדא בר אהבה היינו דקתני שני אלא לשמואל מאי שני זכות הראויה לשני שמשיצאת מלפני העדים בחזקת מגורשת זכתה להנשא למילתא דרבי אלעזר ש״מ דהלכתא כותיה ומסתמא בר אהבה דדיקא מתניתין . כותיה ופירוקא דשמואל שינויא היא ואשינויא לא סמכינן: מתני' כתב לגרש את אשתו ונמלך בש"א פסלה מן הכהונה ובה"א אע"פ שנתנו לה על תנאי ולא ועשה החואי לא ליה רב יוסף בריה דרב מנשיא לשמואל ילמדנו פלוני כהן כתב גט לאשתו י והרי היא יושבת תחתיו

לה"ע סימן קמג סעיף א וסימן ו סעיף א: מט ב טוש"ע אה"ע סי" ובנהרדעא לא מכטלי קלא. ג מיי פ"י שם הלכה [ופי"ו מהל' איסור זכות הראויה לשני: מתני' כתב לגרש את

לף לו:) קאמר ר' יוחנן רבי יהודה ור' דוסא אמרו דבר אחד א והכא קאמר ר"י על עלמו היה קורא מגר אי נמי לאו ובי מה עשה לה ערבי זה. לרבותה נהט דאפילו ערביים ששטופיו

מט:) י' קבין זנות ירדו לעולם ט' נטלו ערביים ואחת לכל העולם אפ״ה ליכא למיחש: מדרקםמון. לשון שער כמו טרוקו גלי (צרכות דף כת.) ובערוךים פי׳ טרקסמון מין ירק דבמשניו׳ חשיב ירק ששמו טרקסמון רולה לומר דרך שמכניסין ירק שפטור ממעשר ואין גראה דא"כ הל"ל ירק סתם ועוד ל"ע במשניות אם ירק טרקסמון פטור אפילו מדרבנן: דרך גגות כדי לפושרן מן המעשר. היינו דווקא אכילת עראי אבל אכילת קבע אסורה ב כדאמר רבי אושעיא (פסחים דף ט.) מערים אדם על תבואתו ומכניסה במוץ שלה כדי שתהא בהמתו אוכלת ופטורה מן המעשר™ ואכילת בהמה אכילת עראיה הוא כדתנן (פאה פ״א מ"ו) מאכילין לבהמה ולחיה ולעוף עד שיתמרח נכרי: ורבי יוחנן אמר אפילו חצר קובעת. וא״ת ור׳ ינאי היכי פליג עליה והא כמה תנאי אית להו דחלר קובעת כההוא דמייתי בפ' יולא דופן (נדה מו:) אי זו היא חלר שקובעת למעשר רבי ישמעאל אומר שהכלים נשמרים לתוכה כו' וכן (ביצה לה.) היה אוכל באשכול ונכנס מגינה לחצר ר"א אומר יגמור ור' יהושע אומר לא יגמור 1 וי"ל דרבי ינאי מוקי להו מדרבנן

אוכלת, כיצד האשה שאמרה נשביתי וטהורה אני אוכלת ואם יש עדים שנשבית והיא אומרת טהורה אני אינה אוכלת, במס'